

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

egyesületi titkár.

Alk. 3810

1919. év.

I—XXIV. FÜZET.

LVIII-ik évfolyam.

**További intézkedésig kettős füzetekben
jelenik meg minden hó 15-én.**

Ára egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 20 K. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 10 K. Rendes tagoknak a 20 K évi díj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek téra stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 6. szám

(Telefon : 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio“ teendő.

“Patria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.

TARTALOM.

I. Czikkek.

	Oldal
<i>Lippóczy Béla</i> : Megfigyeléseim az elgyertyánosodásról...	V—VI. 40
Földbirtokreform	V—VI. 38
Napi kérdések. (Erdőgazdasági birtokpolitika. — Az erdőkre vonatkozó jogszabályok újabb módosítása. — A fatermelés helyzete. — Gazdasági kamarák)	I—II. 1
Napi kérdések. (Erdőtisztek és altisztek szolgálati viszonyai. — Hadbavonult erdőtisztek kívánságai. — A vagyonadó tárgyalása. — Gazdasági kamarák, munkás kamarák. — Földbirtokreform)	III—IV. 13
Beköszöntő	VII—VIII. 53
Visszapillantás	VII—VIII. 56
Horváth Sándor	VII—VIII. 55

II. Egyesületi közlemények.

Kérelem erdőmérnök tagjainkhoz	I—II. 5
Kivonat az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának Budapesten, 1918. december 10-én és 11-én tartott üléseiről felvett jegyzőkönyvből...	I—II. 5
Kivonat az Országos Erdészeti Egyesületnek Budapesten, 1918. évi december hó 11-én tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyvéből...	I—II. 6
U. az az 1919. évi márczius 17-én, április 28-án és szeptember hó 7-én tartott ülésekről	VII—VIII. 60
Közgyűlési meghívó	VII—VIII. 59
Felhívás	VII—VIII. 62
Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések:	I—II. 11, III—IV. 33, IV—V. 51

III. Hivatalos közlemények.

Hirdetmény a tavaszi erdészeti államvizsga tárgyában III—IV. 17	V—VI. 43
Értesítés az erdészeti főiskola hallgatói részére	V—VI. 37

IV. Különfélék.

	Oldal
Személyi hírek I—II. 8, III—IV. 18, V—VI. 45	VII—VIII. 63
Halálozások I—II. 9, III—IV. 18, V—VI. 49	VII—VIII. 63
Hírek a hadbavonult erdőtisztekről	I—II. 9
Felhívás Magyarország erdőtisztjeihez és erdészeti altisztjeihez	I—II. 7
Az erdészeti főiskola sorsa I—II. 10	III—IV. 18
Vadászati fegyverek a személyzetnél hagyandók	I—II. 9
Adományok (a Wagner-Károly- és I. Ferencz-József-alapra) I—II. 10	V—VI. 50
Gazdasági Lapok	I—II. 10
Kaán Károly helyettes államtitkár	III—IV. 17
Az erdészeti tisztviselők, alkalmazottak és munkások ügyei	III—IV. 19
Felhívás a földbirtokreformmal kapcsolatos munkálatokra vállalkozókhoz	III—IV. 19
Tölgy- és fenyőkéregkészletek bejelentése	III—IV. 19
Képviselések	III—IV. 20
Közgazdasági irodalmi pályázat	III—IV. 20
Mi az eljárás a munkaadó és alkalmazott közti perekben	III—IV. 20
Leszerelt katonatisztek kertgazdasága	III—IV. 21
Az Országos Erdészeti Egyesület állandó bizottsága	V—VI. 43
A közalapítványi erdők igazgatása	V—VI. 45
A vadgesztenye levélszáradásának egyik oka	V—VI. 49
Erdő- és faügyek kormánybiztosa	VI—VIII. 62
Uj ügybeosztás az erdészeti főosztályokban	VII—VIII. 64
Rövid hírek az Orsz. Erdészeti Egyesület tevékenységéről	VII—VIII. 65
Az erdészeti államvizsga	VII—VIII. 65
Az Erdészeti Zsebnaptár	VII—VIII. 65
Az Erdőőr ára	VII—VIII. 65
Az erdőőri és vadőri szakvizsgák	VII—VIII. 66
Erdőmérnöki és faértékesítő iroda	VII—VIII. 66

V. Erdészeti Rendeletek Tára.

778/1919. M. E. sz. rendelet a faárak újabb megállapítása tárgyában	III—IV. 21
51513/1919. F. M. sz. rendelet a faválasztékokra és minőségekre vonatkozó régebbi rendelkezések módosítása tárgyában	III—IV. 26
60073/1919. F. M. sz. rendelet az orvvadászat meggátlása tárgyában	III—IV. 30

1919. JANUÁR 15.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LVIII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

1—2. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 15-én.

* Előfizetési díj egy évre 24 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 K alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 20 K évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 K-nál kevesebbet alapítottak, 10 K kedvezményes ártért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

◀ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölletnek. ▶

(Telefon : 37—22.)

NAPIKÉRDÉSEK.

(Erdőgazdasági birtokpolitika. — Az erdőkre vonatkozó jogszabályok újabb módosítása. — A fatermelés helyzete. — Gazdasági kamarák.)

A népkormány birtokpolitikai törvénye, amidőn ezeket a sorokat írjuk, még nem jutott végleges szövegében nyilvánosságra, remélhetjük azonban, hogy az erdőbirtok természetével legalább nagyjában számot vet.

Az Országos Erdészeti Egyesület a maga részéről a következőkben foglalta össze az erdőgazdaság kívánságait, amelyek teljesítése nélkül az országnak fával és más erdei termékekkel való ellátása komolyan veszedelmeztetve lenne:

1. Minthogy az erdők feldarabolása bel- és külföldi tapasztalat szerint erdőpusztításhoz vezet s elaprózott birtokon az erdőgazdasági üzemben szükséges beruházások (főként szállító eszközök) nem létesíthetők, az ország erdeinek feldarabolása mellőztessék.

2. Ugyancsak nem osztandók fel a hegyvidéki, nevezetesen pedig a havasi legelők, továbbá az erdők mélyében fekvő mezőgazdasági földek (belzetek).

3. Minden erdőbirtok (erdőgondnokság) mellett hagyassék meg annyi mezőgazdasági terület, amennyi az erdei üzem zavar-

talan fentartásához szükséges (illetményföldek, a munkásélelem és takarmányszükséglet fedezésére szolgáló földek, rakodóhelyek).

4. A jól vezetett magánerdőbirtok, különösen, ha ipartelepekkel kapcsolatos, teljes létjogosultsággal bír az ország jövő gazdasági fejlődése tekintetében. Már elaprózott vagy egyébképpen tönkrement, avagy termőképességükben veszélyesztetett birtokoknak az állam és a községek által való megszerzése indokolt, feltéve, hogy azok okszerű és belterjes kezelése a jövőben is biztosítottatik.

5. A nem feltétlen erdőtalajon álló erdők irtása csak igen kivételesen engedélyeztessék, ha nem ütközik közérdekbe.

6. A földosztás során visszamaradó silány mezőgazdasági földek, futóhomokos területek stb. beerdősítendőek és községi erdökként kezelendőek. A fában szegény Alföldön arra kellene törekedni, hogy az összterület 10—15%-a erdősült legyen.

7. Az erdők használata tekintetében jelenleg fennálló anarchiát sürgősen meg kell szüntetni.

A magyar erdőgazdaság jövője függ attól, hogy ezek a birtokpolitikai követelmények mennyiben teljesülnek. Természetes, hogy a 4. pont nem értelmezendő másként, mint hogy az államnak és a községeknek elővételi jog biztosítatnék a magánerdők azon részére, amely elaprózottság vagy egyébként rossz gazdálkodás miatt erősebb kézbe veendő s ismét termelőképessé teendő. Kisajátítási jogot adni az erdőre bármily czímen, felette meggondolandó, mert oly jogbizonytalanságot szül, amely a kisajátításnak kitett birtokon minden befektetést és ezzel minden gazdasági fejlődést kizár.

Hallani arról is, hogy a kormány az 1000 holdnál nagyobb erdőbirtokokat u. n. társas üzemekké kívánja átalakítani, amelyek jövedelméből a tulajdonos, az állam és a munkások (kik közé valószínűleg a tisztviselők is sorolandók) közösen részesednének. Az erdőbirtok természetével ez az eszme sem egyeztethető össze. Tudvalevő dolog, hogy az erdőbirtokban rejlő tőke igen alacsony százalékkal (1—3) kamatozik. Ha tehát az állam a súlyosnak ígérkező adóterhen felül a maga és a munkások részére is részesedést kíván a jövedelemből, az erdőbirtok értékében alábbszáll, a szükséges befektetésekre a többé-kevésbé már csak névleges tulajdonos

elegendő anyagi eszközökkel nem fog rendelkezni, tulajdonos, állam és munkásság pedig a jövedelem oly mérvű fokozására fog törekedni, amely erdőpusztításhoz vezet. Természetes, hogy közelebbről a kérdés csak a részesedési arányok ismerete mellett lenne megítélhető.

*

Az erdőkre vonatkozó jogszabályok kiegészítéséről szóló 1918. évi 3296. M. E. számú rendeletet a kormány 6201. M. E. számú újabb rendeletével módosította. A használatok bejelentése körüli eljárás némi enyhítésén kívül ez az új rendelet üdvös erdőrendészeti intézkedést tartalmaz, nevezetesen azt, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a alá tartozó közös erdő akkor is az említett szakasz hatálya alá esik, ha az magánkézre jut. Erdőt elidegenítése előtt a földmivelésügyi miniszternek kell felajánlani. Ha a földmivelésügyi miniszter a felajánlott erdőt nem is veszi meg, az feldarabolva csak az ő általa jóváhagyott tervek szerint idegeníthető el.

Erdőt irtani ezentul csak a földmivelésügyi miniszter engedélyével szabad.

*

Míg a kormány ily módon nagy elvi kérdések megoldásán dolgozik, addig a gazdaságokban a legszomorubb állapotok uralkodnak. Legyen elég ennek illusztrálására az Országos Erdészeti Egyesülethez egyik pestmegyei uradalom részéről érkezett alábbi levelet leközzölnünk:

Tisztelettel bejelentem, hogy uradalmunkon igen csekély kivétellel az összes erdőri területben a legnagyobb mérvű erdőpusztítás folyik. Nemcsak hogy a községek egyéb lakói, hanem maguk az erdőtisztítók is, kik pedig ezt a munkát segítségképen kapták, mindenfelé kivágják és ellopják a legszebb és legértékesebb fákat. A védszemélyzet ezen anarchiával szemben teljesen tehetetlen mert a falópók jó része a katonafegyverét is magával hozza ezen erdőpusztításhoz.

Ezáltal vagyont érő famennyiség megy tönkre és a végtelen drága pénzen létesített ültetések sem lesznek megmenthetők az utókor számára.

Az elvadult szenvedélyek miatt a védszemélyzet egyebet nem tehet, mint hogy az ismertebb tetteseket felírja.

A gyéritések és tisztítások borzasztó csunyán folynak, mert a katonák mind a java fát darabolják fel és a legsilányabbat hagyják meg. Nem használ semmi-féle szép szó, mert rendreutasításért képesek lennének az embert fel is darabolni-

A csendőrség — bár 6—7-en vaannak — nem tesz semmit sem, mert a vezető őrmester teljesen elaggott öreg, önmagával is tehetetlen ember, aki emellett még fél is.

A minden vadállományt teljesen kipusztító s kint járó embert és állatot veszélyeztető vadorzásról nem is szólok, mert az folyik mindenfelé s szünete csak éjjel van.

Rendet tehát semmi uton a jelen viszonyok mellett nem birunk teremteni és ez okból tisztelettel bejelentem ezen tényeket azzal, hogy méltóztassék az illetékes fórumnál hathatósan közbenjárni, hogy az valami úton-módon sürgősen rendet teremtsen, mert addig, míg az illetéktelen kezekben kint levő katonafegyverek statarialiter összeszedve és a nagymérvű erdőpusztítás karhatalmilag megszüntetve nem lesz, az alkalmazott személyzet felelősséget nem vállalhat a nemzeti vagyon pusztulásáért.

De hol van most a megbízható karhatalom?

*

A földmivelésügyi kormány gazdasági kamarák alakjában kívánja a gazdasági érdekképviselőket létesíteni. Minthogy a gazdasági kamarákon belül minden földbirtokosnak szavazata lenne, már az eddigi birtokeloszlás mellett is elenyésző kisebbség lenne az erdőbirtok szavazata s ez az aránytalanság a földosztás után még csak fokozódnék.

A mező- és erdőgazdaság érdeke nem mindig ugyanaz. Területnyerés (erdőirtás), a legeltetés és alomszedés körül valószínűleg oly kívánságok fognak a gazdasági kamarákon belül felmerülni, amelyek az erdőfentartás országos érdekével nem egyeztethetők össze. Ellenük szót az erdőbirtok érdekképviselője a gazdasági kamarában hiába emelne, mert törpe kisebbségként érvényre nem jutna. Szükséges tehát, hogy az erdőgazdasági érdekképviselőt nyugodtabb időkben *külön* szerveztessék, hogy mint ilyen, szavát a kormánynál felemelhesse passzív és aktív irányban. Az Országos Erdészeti Egyesület ily irányu felterjesztéssel fordult a kormányhoz.

